

Y Coleg Merthyr Tudful

Adroddiad Blynyddol ar Safonau'r Gymraeg

Awst 2024 – Gorffennaf 2025

Paratowyd yn unol â gofynion Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011

Mae'r ddogfen hon ar gael yn Saesneg

This document is available in English

1. Cyflwyniad

Mae'r Adroddiad Blynyddol hwn wedi'i greu o dan Fesur y Gymraeg (Cymru) 2011 a Safonau'r Gymraeg. O 1 Ebrill 2018 ymlaen, mae gan Goleg Merthyr Tudful ddyletswydd statudol i gydymffurfio â Safonau'r Gymraeg fel y nodir yn yr Hysbysiad Cydymffurfio, a gyhoeddwyd ar 29 Medi 2017.

Yn unol â gofynion y Safonau, rhaid i'r coleg gynhyrchu adroddiad blynyddol mewn perthynas â phob blwyddyn ariannol, sy'n ymdrin â'r ffordd y mae'r coleg wedi cydymffurfio â'r safonau. Rhaid i'r adroddiad gael ei gyhoeddi heb fod yn hwyrach na 6 mis ar ôl diwedd y flwyddyn ariannol y mae'r adroddiad yn ymwneud â hi. Mae'r adroddiad blynyddol hwn yn ymdrin â'r cyfnod rhwng 1 Awst 2024 a 31 Gorffennaf 2025. Bydd yr adroddiad ar gael ar wefannau Coleg a Phrifysgol De Cymru o 31 Ionawr 2026.

Mae'r Fframwaith Rheoleiddio yn ei gwneud yn ofynnol i'r Coleg adrodd ar y meysydd statudol canlynol:

- Sut mae'r coleg wedi cydymffurfio â'r safonau yr oeddem o dan ddyletswydd i gydymffurfio â nhw yn ystod y flwyddyn honno
- Sgiliau iaith Gymraeg gweithwyr
- Nifer a chanran yr aelodau staff a fynychodd gyrsiau hyfforddi a gynigir yn Gymraeg (sef hyfforddiant ar recriwtio a chyfweld, rheoli perfformiad, cwynion a gweithdrefnau disgyblu, sefydlu, delio â'r cyhoedd, ac iechyd a diogelwch)
- Nifer y swyddi newydd a swyddi gwag wedi'u categorïddio fel rhai lle mae sgiliau Cymraeg yn hanfodol, yn ddymunol, ddim yn angenrheidiol, neu angen eu dysgu;
- Nifer y cwynion a dderbyniwyd am bob dosbarth o safonau.

Mae Tabl 1 yn dangos y safonau penodol y mae pob un o'r uchod yn ymwneud â nhw:

Gofynion	Safonau
Cydymffurfio	154, 155, 156, 164, 170, 176
Sgiliau iaith Gymraeg	134, 158, 161
Nifer yr aelodau staff a fynychodd hyfforddiant penodol y mae'n rhaid ei ddarparu yn Gymraeg os yw ar gael yn Saesneg.	135, 136, 138, 139, 140, 141, 159,
Mae swyddi wedi'u categorio fel Cymraeg yn hanfodol neu'n ddymunol	145, 145A, 162
Cwynion	154, 155, 156, 164, 170, 176

2. Llwyddiannau

2.1 Gwaith Cymraeg Addysg Bellach

Llwyddwyd i sicrhau cyllid ar gyfer cynllun Addysg Bellach Cymraeg Gwaith unwaith eto ar gyfer 2024–2025, gan alluogi'r coleg i barhau i wella sgiliau Cymraeg ei weithlu. Mae'r rhaglen hon yn cael ei hariannu gan Lywodraeth Cymru a'i chyflwyno drwy'r Coleg Cymraeg Cenedlaethol, sydd hefyd yn goruchwyllo ei gweinyddu a'i chydlynar ar draws colegau yng Nghymru.

Mae'r cynllun Addysg Bellach Cymraeg Gwaith wedi esblygu'n sylweddol ers ei sefydlu ac mae bellach yn elfen werthfawr o gynnig datblygu staff cynhwysfawr y coleg. Mae hyfforddiant ar gael i staff academiaidd a chymorth, gan ganolbwyntio ar sgiliau Cymraeg ymarferol wedi'u teilwra i gyd-destunau gweithle, gan gynnwys geirfa, patrymau a senarios perthnasol. Mae'r cyfranogwyr yn derbyn anogaeth a chefnogaeth barhaus, nid yn unig wrth gaffael iaith ond hefyd wrth ymgorffori'r Gymraeg yn eu gweithgareddau addysgu ac ehangach yn y coleg.

Drwy gryfhau gallu i'r Gymraeg yn fewnol, mae'r cynllun yn chwarae rhan hanfodol wrth helpu'r coleg i fodloni Safonau'r Gymraeg ac wrth normaleiddio'r defnydd o'r Gymraeg ar draws y sefydliad. Ers ei ddechrau fel cynllun peilot bach yn 2018, mae Addysg Bellach Gwaith Cymraeg wedi tyfu i fod yn rhan sefydledig ac annatod o 'Gymraeg Gwaith' y coleg.

Yn ystod y cyfnod adrodd, cymerodd 15 aelod o staff ran mewn sesiynau dysgu wyneb yn wyneb, tra bod 4 aelod o staff yn cymryd rhan drwy'r opsiwn Hunan-Astudio ar-lein. Llwyddodd yr holl gyfranogwyr i gwblhau'r cynllun am y flwyddyn yn llwyddiannus ac maent wedi cael eu hannog i gofrestru ar raglen 2025/2026.

2.2 Darparu ethos a diwylliant 'Shwmaeronment' yn y coleg

Ers lansio Shwmaeronment ym mis Tachwedd 2022, mae ein partneriaeth â Chyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful o amgylch menter *Shwmaeronment* yn parhau i gryfhau ac esblygu. Gyda'n gilydd, rydym yn adeiladu ar lwyddiant y lansiad gwreiddiol drwy ehangu gweithgareddau, dyfnhau ymgysylltu, a chreu cyfleoedd newydd i hyrwyddo'r Gymraeg ar draws lleoliadau addysg a chymunedol. Mae'r cydweithrediad parhaus hwn yn adlewyrchu ymrwymiad a rennir i gynnal a thyfu diwylliant dwyieithog bywiog.

Mae masgot y Ddraig Goch y coleg, *Dwynwen*, a gyflwynwyd yn 2022, wedi dod yn elfen allweddol o'r fenter hon. Mae *Dwynwen* yn cymryd rhan weithredol mewn amrywiaeth o leoliadau, gan gynnwys crèche y coleg, cyn-ysgolion lleol, ysgolion cynradd, a digwyddiadau mewnol ac allanol. Mae'r masgot yn mynychu cynulladau ysgolion yn rheolaidd, gan gyflwyno gwobrau i ddisgyblion sy'n cael eu cydnabod fel "Siaradwr Cymraeg yr Wythnos," gan helpu i ddathlu ac annog defnydd o'r Gymraeg ymhlith dysgwyr ifanc.

Mabwysiadwyd cysyniad *Shwmaeronment* gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful, lle mae'n gwasanaethu fel arwyddair o fewn y system addysg leol. Mae'r bartneriaeth rhwng y coleg a'r cyngor wrth hyrwyddo addysg Gymraeg yn enghreifftiol, gan adlewyrchu ymrwymiad a rennir i greu amgylcheddau dysgu bywiog, dwyieithog.

2.3 Ymgorffori'r Gymraeg yn Rhaglen Datblygiad Proffesiynol Parhaus (DPP) y coleg

Drwy gydol blwyddyn academaidd 2024/2025, parhaodd Tîm y Gymraeg i chwarae rhan ganolog yn rhaglen Datblygiad Proffesiynol Parhaus (DPP) y Coleg. Cafodd sesiynau a gweithgareddau Cymraeg eu hymgorffori mewn hyfforddiant i'r holl staff academaidd, gan atgyfnerthu pwysigrwydd dwyieithrwydd mewn addysgu a dysgu.

Mewn cydweithrediad â'r Coleg Gymraeg Cenedlaethol, cyflwynodd y tîm hyfforddiant arbenigol ar y defnydd o AI Cynhyrchiol i gefnogi addysgu a dysgu dwyieithog ar draws colegau a darparwyd prentisiaethau yng Nghymru.

Mae'r Coleg yn cyflogi 110 o staff academiaidd, ac er mwyn cryfhau gallu i'r Gymraeg, mynychodd 91.8% o'r staff y sesiynau hyn, cynnydd o 90% yn y flwyddyn flaenorol. Roedd yr adborth yn hynod gadarnhaol, gyda staff yn adrodd gwell gwybodaeth a dealltwriaeth o'r Gymraeg a'i harwyddocâd wrth greu amgylchedd dosbarth dwyieithog cynhwysol.

Mae rhaglen arall wedi'i datblygu ar gyfer rhaglen DPP 2025-2026. Mae 'Plannu' yn rhaglen arloesol sydd wedi'i chynllunio i ymgorffori'r Gymraeg yn naturiol yn amgylchedd addysgu a dysgu'r coleg. Mae'r enw yn cyfuno'r gair Cymraeg *plannu* gyda'r cynllun gair Saesneg, sy'n adlewyrchu ei bwrpas: cynllun strategol i blannu Cymraeg ar draws cymuned y coleg.

Mae'r fenter hon yn fwy nag iaith, mae'n ymwneud â chreu diwylliant dwyieithog lle mae'r Gymraeg yn dod yn rhan arferol, hyderus o ryngweithio bob dydd. Drwy gymorth sector-benodol, bydd y Tîm Cymraeg yn tywys staff a myfyrwyr ar daith strwythuredig, gynyddol, gan symud o 'newbie' i 'normalized' yn eu defnydd o'r Gymraeg achlysurol.

Trwy integreiddio ymadroddion Cymraeg syml, ymarferol mewn gwersi a gweithgareddau, mae 'Plannu' yn helpu i fagu hyder, cyfoethogi cyfathrebu, a dathlu ein treftadaeth ieithyddol a rennir. Gyda'n gilydd, byddwn yn gwneud y Gymraeg yn rhan fywol, anadlu o fywyd coleg.

2.4 Ymgorffori'r Gymraeg trwy deithiau allgyrsiol, gweithgareddau ac ymweliadau

Gan weithio mewn partneriaeth â'r Urdd, mae'r coleg wedi gallu rhoi cyfle i ddysgwyr chwaraeon gymryd rhan mewn hyfforddiant a gweithgareddau dwyieithog, gan gynnwys cwrs sgiliau dyfarnu drwy gyfrwng y Gymraeg. Er mwyn paratoi ar gyfer y digwyddiadau hyn, cyflwynwyd sesiynau dwyieithog i ddysgwyr ymlaen llaw. Roedd y sesiynau hyn yn canolbwyntio ar derminoleg Gymraeg allweddol a ddefnyddir wrth weinyddu, gan sicrhau bod dysgwyr yn gallu cymhwyso ymadroddion hanfodol yn hyderus. Nod y fenter hon oedd creu amgylchedd mwy cynhwysol i gyfranogwyr o ysgolion cyfrwng Cymraeg a hyrwyddo ymarfer dwyieithog o fewn cyd-destunau chwaraeon.

Trefnwyd taith i Sain Ffagan i ddeg o ddysgwyr o'r adran Adeiladu i ddathlu eu hymrwymiad i weithgareddau Cymraeg a diwylliannol drwy gydol y flwyddyn. Roedd yr ymweliad yn canolbwyntio ar dreftadaeth Cymru ac yn rhoi cyfle i ddysgwyr ddyfnhau eu dealltwriaeth o ddiwylliant a hanes Cymru.

Mae'r tîm gweithwyr cymorth dwyieithog yn cael y cyfle i ymuno â theithiau a drefnir gan yr Adran Busnes a Theithio hefyd wedi bod yn amhrisiadwy o ran codi ymwybyddiaeth o'r Gymraeg. Roedd y

profiadau hyn yn caniatáu i staff ddangos sut y gellir defnyddio'r Gymraeg yn naturiol mewn sefyllfaoedd bob dydd, megis yn ystod ymweliadau ag Alton Towers, Folly Farm a'r sinema. Mae'r dull hwn yn dangos i ddysgwyr nad yw'r Gymraeg wedi'i chyfyngu i'r ystafell ddosbarth ond ei bod yn rhan annatod o fywyd bob dydd.

Ar deithiau hirach, fel yr ymweliad tri diwrnod â Gwlad Belg a'r daith i Brifysgol Falmouth, darparodd y tîm gymorth dwyieithog i ddysgwyr, gan sicrhau bod y Gymraeg yn parhau i fod yn weladwy ac yn hygyrch drwy gydol y daith. Mae'r cyfleoedd hyn hefyd yn galluogi ac yn annog siaradwyr Cymraeg i ddatblygu eu hyder a'u sgiliau iaith, tra'n annog eraill i roi cynnig ar eiriau ac ymadroddion syml mewn amgylchedd cefnogol.

Drwy greu profiadau cadarnhaol sy'n cysylltu Busnes â'r Gymraeg, megis ym Maes Awyr Caerdydd neu Farchnad Nadolig Birmingham, roedd staff hefyd yn gallu atgyfnerthu gwerth ymarferol dwyieithrwydd. Helpodd y teithiau hyn i dynnu sylw at rôl gadarnhaol y Gymraeg a chryfhau ymrwymiad yr adran i ddarparu darpariaeth Gymraeg ar draws pob agwedd ar daith y dysgwr.

Yn gyffredinol, mae cyfranogiad y Gymraeg yn y gweithgareddau a'r teithiau hyn wedi cael effaith sylweddol trwy hyrwyddo dwyieithrwydd, gwella hyder dysgwyr, ac ymgorffori'r Gymraeg fel rhan naturiol a gwerthfawr o weithgareddau allgyrsiol a chyfoethogi.

2.5 Ymgysylltu Dysgwyr â'r Gymraeg

Llysgenhadon y Gymraeg yng Ngholeg Merthyr Tudful i'r Coleg Cymraeg Cenedlaethol

Yn ogystal â'r gweithgareddau a'r digwyddiadau a grybwyllwyd, mae'r coleg hefyd yn cymryd rhan ym menter y Coleg Cymraeg Cenedlaethol drwy benodi Llysgenhadon y Gymraeg. Mae'r llysgenhadon hyn yn chwarae rhan hanfodol wrth hyrwyddo'r Gymraeg yn y coleg a'r gymuned ehangach.

Mae'r llysgenhadon fel arfer yn fyfyrwyr sydd ag angerdd am yr iaith a'r diwylliant Cymraeg. Eu prif rôl yw annog eu cyfoedion i ddefnyddio'r Gymraeg mewn cyd-destunau academiaidd a chymdeithasol, ac i weithredu fel modelau rôl i fyfyrwyr eraill sy'n dysgu Cymraeg. Maent yn ymgysylltu â myfyrwyr mewn gwahanol ffyrdd, o arwain digwyddiadau Cymraeg i gynnig cymorth gan gymheiriaid i'r rhai sy'n dymuno gwella eu sgiliau Cymraeg.

Drwy weithio ochr yn ochr â thîm Cymraeg y coleg a'r corff myfyrwyr ehangach, mae Llysgenhadon y Gymraeg yn helpu i sicrhau bod y defnydd o'r Gymraeg yn cael ei integreiddio i fywyd bob dydd y coleg. Maent yn aml yn hyrwyddo cyfleoedd ar gyfer addysg cyfrwng Cymraeg, yn helpu i drefnu digwyddiadau fel Diwrnod Shwmae, ac yn cyfrannu at fentrau fel rhaglenni ysgoloriaeth y Coleg Cymraeg Cenedlaethol, sy'n annog myfyrwyr i ddilyn cyrsiau cyfrwng Cymraeg mewn sefydliadau addysg uwch.

Mae eu hymdrechion yn helpu i feithrin cymuned Gymraeg fwy bywiog o fewn y coleg, gan annog mwy o ymgysylltiad â'r iaith a hyrwyddo ei defnydd ar y safle ac oddi ar y safle.

Clybiau Cymreig

Mae clybiau Cymraeg yn chwarae rhan hanfodol wrth hyrwyddo'r Gymraeg yng nghymuned y coleg. Mae'r clybiau hyn yn darparu amgylchedd cefnogol ac anffurfiol i fyfyrwyr ymarfer siarad Cymraeg, cymryd rhan mewn gemau iaith, a chymryd rhan mewn gweithgareddau amrywiol. Mae cyfarfodydd rheolaidd, sesiynau ymarfer iaith, a thrafodaethau diwylliannol yn caniatáu i fyfyrwyr ymgysylltu â'r Gymraeg mewn lleoliad hamddenol a hwyliog.

Mae'r clwb Cymraeg wedi tyfu mewn poblogrwydd dros y blynnyddoedd, gyda nifer sylweddol o fyfyrwyr yn cymryd rhan mewn digwyddiadau fel gemau a gweithgareddau Cymraeg, darllen, celf a chrefft a llawer mwy. Mae'r gweithgareddau hyn nid yn unig yn rhoi cyfleoedd i ddefnyddio'r Gymraeg mewn cyd-destun cymdeithasol ond hefyd yn helpu myfyrwyr i fagu hyder yn eu galluoedd iaith, tra'n meithrin ymdeimlad o falchder yn yr iaith a'r diwylliant.

Digwyddiadau Diwylliannol

Drwy gydol y flwyddyn, mae'r coleg yn cynnal ac yn cymryd rhan mewn nifer o ddigwyddiadau diwylliannol sy'n dathlu'r iaith a'r dreftadaeth Gymraeg. Mae'r digwyddiadau hyn yn rhoi cyfle i fyfyrwyr gymryd rhan mewn gweithgareddau Cymraeg ac ymgolli yn nhraddodiadau diwylliannol Cymru.

Dydd Santes Dwynwen

Mae Dydd Santes Dwynwen, sy'n cael ei ddathlu ar Ionawr 25ain, yn fersiwn Gymraeg o Ddydd Sant Ffolant ac yn canolbwyntio ar gariad a chyfeillgarwch. Yn y coleg, mae'r digwyddiad hwn wedi'i nodi gan weithgareddau fel gweithdai creu cardiau Cymraeg, sesiynau adrodd straeon, a thrafodaethau am farddoniaeth a llenyddiaeth cariad Cymraeg. Mae'r digwyddiad nid yn unig yn tynnu sylw at draddodiadau Cymreig ond hefyd yn annog myfyrwyr i ddefnyddio'r iaith mewn ffordd bleserus a hygyrch.

Dydd Gŵyl Dewi

Dydd Gŵyl Dewi, sy'n cael ei ddathlu ar Fawrth 1af, yw un o'r diwrnodau mwyaf arwyddocaol yng nghalendr Cymru. Mae'r coleg yn dathlu'r digwyddiad hwn gydag amrywiaeth o weithgareddau fel perfformiadau cerddoriaeth Gymraeg, blasu bwyd Cymreig, a dawnsfeydd traddodiadol Cymreig o ysgolion cynradd lleol. Mae hefyd yn gyfle i fyfyrwyr arddangos eu sgiliau Cymraeg drwy berfformiadau, megis adrodd cerddi Cymraeg neu ganu caneuon Cymraeg. Mae'r gweithgareddau hyn yn caniatáu i fyfyrwyr gymryd rhan yn yr iaith wrth ddysgu am ddiwylliant a hanes Cymru. Mae Dydd Gŵyl Dewi bob amser yn ddechrau da i'r wythnos Gymraeg o fewn y coleg.

Mari Llwyd

Mari Llwyd, arfer traddodiadol Cymreig sy'n cynnwys grwpiau o bobl yn ymweld â thai mewn modd chwareus a doniol, yn canu caneuon a chymryd rhan mewn chwarae geiriau. Yn y coleg, mae Mari Llwyd yn cael ei dathlu gyda naws fodern, sy'n cynnwys cystadlaethau, sgitiau a pherfformiadau sy'n annog myfyrwyr i ddefnyddio'r Gymraeg yn greadigol ac yn hyderus.

Diwrnod Shwmae

Mae Diwrnod Shwmae, a gynhelir fel arfer ym mis Hydref, yn ddiwrnod sy'n ymroddedig i hyrwyddo'r defnydd o'r Gymraeg mewn sgysiau bob dydd. Ar y diwrnod hwn, anogir myfyrwyr i gyfarch ei gilydd yn Gymraeg a chymryd rhan mewn heriau iaith fer. Yn ogystal â'r gweithgareddau yn y coleg, gweithiodd [Enw'r Coleg] ar y cyd â'r Fforwm Addysg Gymraeg (WEF) i drefnu digwyddiad Diwrnod Shwmae yng nghanol tref Merthyr Tudful, gan hyrwyddo'r defnydd o'r Gymraeg yn y gymuned ymhellach. Drwy gymryd rhan yn y gweithgareddau hyn, mae myfyrwyr yn helpu i normaleiddio'r defnydd o'r Gymraeg mewn lleoliadau achlysurol ac yn cyfrannu at fwy o ymdeimlad o gymuned o amgylch yr iaith.

Effaith ar Ddysgwyr

Mae effaith y clybiau a'r digwyddiadau hyn ar ddysgwyr wedi bod yn hynod gadarnhaol. Mae dysgwyr sy'n cymryd rhan mewn clybiau a digwyddiadau diwylliannol Cymraeg yn adrodd bod mwy o hyder yn eu gallu i ddefnyddio'r Gymraeg mewn lleoliadau ffurfiol ac anffurfiol. Mae llawer o fyfyrwyr, a allai fod wedi teimlo'n swil neu'n ansicr ynglŷn â siarad Cymraeg i ddechrau, yn gweld y gweithgareddau hyn yn offeryn gwerthfawr ar gyfer goresgyn rhwystrau iaith.

Yn ogystal â hybu sgiliau iaith, mae'r gweithgareddau hyn hefyd yn cyfrannu at well dealltwriaeth a gwerthfawrogiad o ddiwylliant Cymru. Mae'r digwyddiadau yn annog myfyrwyr i archwilio hanes, llenyddiaeth a thraddodiadau Cymru, gan feithrin ymdeimlad o gysylltiad â'r gymuned Gymraeg ehangach. Mae hyn nid yn unig yn gwella galluedd iaith myfyrwyr ond hefyd yn meithrin ymwybyddiaeth ddiwylliannol ddyfnach, sy'n hanfodol yn y byd cynyddol globaleiddio heddiw.

Ar ben hynny, drwy gymryd rhan mewn Diwrnod Shwmae a digwyddiadau eraill, ysgogodd dysgwyr i ymgorffori'r Gymraeg yn eu bywydau bob dydd, hyd yn oed y tu allan i'r ystafell ddosbarth. Mae hyn yn helpu i gadw'r iaith yn fywiog ac yn fyw, gan sicrhau ei bod yn parhau i fod yn rhan allweddol o brofiadau myfyrwyr yn y coleg.

Mae ymgysylltu dysgwyr â'r Gymraeg wedi profi i fod yn brofiad llwyddiannus a chyfoethogi. Trwy glybiau Cymreig a digwyddiadau diwylliannol fel Dydd Santes Dwynwen, Dydd Gŵyl Dewi, Mari Llwyd, a Diwrnod Shwmae, gall myfyrwyr wella eu sgiliau Cymraeg, dyfnhau eu dealltwriaeth ddiwylliannol, ac adeiladu ymdeimlad cryf o gymuned.

Mae'r amrywiaeth o weithgareddau a digwyddiadau nid yn unig yn cefnogi dysgu ieithoedd ond hefyd yn helpu myfyrwyr i gysylltu â'u treftadaeth Gymreig, gan feithrin ymdeimlad o falchder yn yr iaith a'i thraddodiadau. Wrth symud ymlaen, mae'n hanfodol bod y coleg yn parhau i gynnig y cyfleoedd hyn, gan sicrhau bod y Gymraeg yn parhau i fod yn rhan ddeinamig ac annatod o fywyd myfyrwyr.

2.6 Cynorthwywyr Dwyieithog ym meysydd blaenoriaeth allweddol Llywodraeth Cymru

Mae'r Coleg wedi llwyddo i sicrhau cyllid grant o £162,400 gan y Coleg Gymraeg Cenedlaethol am flwyddyn arall. Mae'r cyllid hwn yn ein galluogi i barhau i ddarparu Cynorthwywyr Cymorth Dwyieithog o fewn meysydd blaenoriaeth allweddol Llywodraeth Cymru, gan gynnwys Iechyd a Gofal

Cymdeithasol, Gofal Plant, Gwasanaethau Cyhoeddus, Chwaraeon, Diwydiannau Creadigol, Busnes ac Adeiladu.

Mae'r grant yn chwarae rhan hanfodol wrth hyrwyddo a datblygu sgiliau Cymraeg ymhlith dysgwyr a staff. Trwy waith Cynorthwyrwyr Cymorth Dwyieithog, mae dysgwyr yn elwa o adnoddau dwyieithog, digwyddiadau Cymraeg, a chyfleoedd i ddysgu ac addysgu mewn amgylchedd Cymraeg. Maent hefyd yn cymryd rhan mewn cyrsiau ar-lein a gweithgareddau diwylliannol sy'n dathlu treftadaeth Cymru drwy gydol y flwyddyn.

Mae'r mentrau hyn nid yn unig yn cyfoethogi'r profiad dysgu ond hefyd yn helpu dysgwyr i gyflawni o leiaf safon B3 LLWR, yn unol â Chanllaw Darpariaeth Gymraeg a Dwyieithog y Coleg Cymraeg Cenedlaethol a *strategaeth* Cymraeg 2050 Llywodraeth Cymru.

Ar hyn o bryd, mae 703 o ddysgwyr wedi'u cofrestru yn y meysydd blaenoriaeth allweddol hyn, gyda 521 yn datblygu eu sgiliau Cymraeg fel y'u cofnodir ar gronfa ddata LLWR. Mae hyn yn dangos effaith sylweddol y cyllid wrth gefnogi dwyieithrwydd a sicrhau bod y Gymraeg yn ffynnu mewn addysg a thu hwnt.

2.7 Ehangu Sgiliau Iaith Gymraeg i Ddysgwyr

Mae Coleg Merthyr Tudful yn parhau i ddangos ymrwymiad cryf i hyrwyddo'r Gymraeg ac ymgorffori dwyieithrwydd ym mhob maes dysgu a phrofiad myfyrwyr. Drwy ystod o fentrau, mae'r coleg wedi creu cyfleoedd ystyrlon i ddysgwyr a staff ddatblygu eu sgiliau Cymraeg yn unol â strategaethau cenedlaethol a Safonau'r Gymraeg.

Mae'r ddarpariaeth yn cynnwys cyfrwng Cymraeg o fewn meysydd cwricwlwm blaenoriaeth a chefnogaeth barhaus cynorthwyrwyr dwyieithog sy'n chwarae rhan hanfodol wrth ddarparu adnoddau, hwyluso gweithgareddau iaith, a chreu amgylchedd lle mae'r Gymraeg yn cael ei defnyddio'n naturiol wrth addysgu a dysgu. Mae cyfleoedd anffurfiol fel Clybiau Cymreig, Clwb Coffi, a digwyddiadau diwylliannol yn annog dysgwyr ymhellach i ymgysylltu â'r iaith y tu hwnt i'r ystafell ddosbarth, gan helpu i fagu hyder a rhuglder.

Mae'r coleg wedi cryfhau ei bartneriaethau â sefydliadau allweddol, gan gynnwys y Coleg Cymraeg Cenedlaethol, ysgolion lleol, a grwpiau cymunedol, i hyrwyddo dysgu Cymraeg a chodi ymwybyddiaeth o'i bwysigrwydd mewn addysg a chyflogaeth. Mae digwyddiadau cydweithredol, fel ffeiriau gyrfaedd a sesiynau blasu, wedi tynnu sylw at werth sgiliau dwyieithog yn y gweithle ac wedi cefnogi gweledigaeth Cymraeg 2050 Llywodraeth Cymru.

Trwy'r ymdrechion hyn, mae'r coleg yn meithrin diwylliant dwyieithog sydd o fudd i ddysgwyr yn academiaidd ac yn broffesiynol, gan sicrhau eu bod yn meddu ar y sgiliau iaith sydd eu hangen ar gyfer gyrfaedd yn y dyfodol. Mae'r ymrwymiad i ehangu'r ddarpariaeth Gymraeg yn parhau i fod yn ganolog i flaenoriaethau strategol y coleg, a bydd gwaith yn parhau i adeiladu ar y cyflawniadau hyn yn y flwyddyn i ddod.

Llywodraethu a Monitro

3.1 Grŵp Llywio'r Gymraeg

Mae Coleg Merthyr Tudful yn cymryd rhan weithredol yng Ngrŵp Llywio'r Gymraeg Prifysgol De Cymru, dan gadeiryddiaeth Ysgrifennydd y Brifysgol. Gan gyfarfod dair gwaith y flwyddyn, mae'r grŵp yn darparu fforwm strategol ar gyfer adolygu a hyrwyddo darpariaeth Gymraeg ar draws y sefydliad. Mae ei gylch gwaith yn cynnwys goruchwyllo gweithredu a monitro Safonau'r Gymraeg, mynd i'r afael â materion cydymffurfio, a gyrru gwelliant parhaus i sicrhau gwasanaethau dwyieithog o ansawdd uchel i ddysgwyr a'r gymuned ehangach.

3.2 Partneriaeth Fforwm Addysg Cymru

Mae Coleg Merthyr Tudful yn aelod gweithgar o Bartneriaeth Fforwm Addysg Cymru ledled Merthyr Tudful ac mae wedi chwarae rhan allweddol wrth lunio Cynllun Strategol Addysg Cymru (CSAC). Mae'r grŵp cydweithredol hwn yn dwyn ynghyd gynrychiolwyr o ystod eang o sefydliadau addysgol, gan gynnwys ysgolion cynradd ac uwchradd lleol, Llywodraeth Cymru, Mudiad Meithrin, Menter Iaith Merthyr Tudful, Dysgu Oedolion yn y Gymuned, Cymraeg i Oedolion, Consortiwm Canolbarth y De, RHAG Merthyr Tudful, a'r Urdd.

Amcanion craidd y Fforwm yw:

- Hwyluso'r defnydd ehangach o'r Gymraeg o fewn ysgolion a'r gymuned, tra'n hyrwyddo hunaniaeth Gymraeg.
- Gweithio gyda phartneriaid i hyrwyddo a chynyddu'r defnydd o'r Gymraeg mewn ysgolion ac ar draws y Fwrdeistref Sirol.
- Datblygu darpariaeth ar gyfer addysg cyfrwng Cymraeg ymhellach.
- Dathlu cynnydd ac ymrwymiad i hyrwyddo'r Gymraeg ym mhob lleoliad.
- Datblygu cefnogaeth i ddysgwyr sydd ag anghenion dysgu ychwanegol drwy gyfrwng y Gymraeg, gan sicrhau cyfleoedd ieithyddol cyfartal.

Mae'r bartneriaeth barhaus hon yn galluogi'r coleg i weithio'n agos gydag ysgolion ledled Merthyr Tudful, gan gryfhau'r ddarpariaeth ac ymgysylltiad Cymraeg.

Fel rhan o'r cydweithrediad hwn, mae'r coleg wedi gweithio gydag Adran Addysg yr awdurdod lleol i gyflwyno gweithgareddau Cymraeg, mynychu cynullïadau ysgolion, a threfnu sesiynau blasu a digwyddiadau i ddisgyblion brofi cyfleoedd Cymraeg yn y coleg.

Ym mis Mawrth 2025, partnerodd y coleg ag Adran Addysg Merthyr Tudful i gynnal Digwyddiad Gyrfaoedd Cymraeg, ochr yn ochr â busnesau lleol. Nod y digwyddiad oedd codi ymwybyddiaeth ymhlith dysgwyr cynradd, uwchradd a cholegau o bwysigrwydd sgiliau Cymraeg yn y gweithle. Roedd y gweithgareddau yn cynnwys stondinau cyflogwyr yn neuadd chwaraeon y coleg a gweithdai rhyngweithiol yn arddangos sut mae sgiliau iaith Gymraeg yn cael eu gwerthfawrogi ar draws sectorau a llwybrau gyrfa.

3.3 Cydlynwyr y Gymraeg

Mae Coleg Merthyr Tudful yn cymryd rhan mewn Grŵp Iaith Gymraeg adrannol ym Mhrifysgol De Cymru, sy'n cynnwys cynrychiolwyr o bob cyfadran academiaidd ac adran wasanaeth ganolog. Gan gyfarfod unwaith y tymor, mae'r grŵp yn darparu fforwm cydweithredol i gynnal Safonau'r Gymraeg a sicrhau darpariaeth ddwyieithog gyson. Mae'n cefnogi cydlynwyr drwy gynnig arweiniad a chynghor ar ddisgwyliadau gwasanaeth, mynd i'r afael ag ymholiadau sy'n ymwneud ag ymgysylltu â dysgwyr a'r cyhoedd, a rhannu arfer gorau ar draws adrannau. Mae'r grŵp hefyd yn galluogi cydlynwyr i chwilio am atebion i heriau, cydweithio ar fentrau ar y cyd, a chael mynediad at rwydwaith o arbenigedd i gynnal cydymffurfiaeth a gyrru gwelliant parhaus.

3.4 Grŵp Datblygu Dwyieithrwydd

Mae Coleg Merthyr Tudful yn aelod gweithgar o Grŵp Cydlynwyr Cymru ar gyfer colegau Addysg Bellach (AB), sy'n dwyn ynghyd gynrychiolwyr o Reolwyr/Swyddogion Dwyieithog y Coleg, Llywodraeth Cymru, y Coleg Cymraeg Cenedlaethol, a Sgiliaith. Mae'r grŵp hwn yn cyfarfod unwaith y tymor, ac mae'n darparu llwyfan cydweithredol ar gyfer rhannu arferion gorau, cyfnewid syniadau, a datblygu strategaethau i gryfhau'r Gymraeg a'r ddarpariaeth ddwyieithog ar draws y sector AB.

Mae cydweithio yn y modd hwn yn sicrhau cysondeb wrth weithredu Safonau'r Gymraeg ac yn cefnogi arloesedd mewn addysgu a dysgu. Mae cydlynwyr yn elwa o arweiniad arbenigol, cymorth cymheiriaid, a mynediad at adnoddau sy'n gwella cyflawni yn eu sefydliadau. Mae effaith y cydweithrediad hwn yn sylweddol: mae'n sbarduno gwelliant parhaus, yn hyrwyddo dull unedig o addysg ddwyieithog, ac yn creu cyfleoedd i ddysgwyr ymgysylltu â'r Gymraeg mewn ffyrdd ystyrlon ac ymarferol. Drwy gyfuno arbenigedd ac alinio ymdrechion, mae'r grŵp yn cyfrannu at weledigaeth genedlaethol ehangach Cymraeg 2050, gan sicrhau bod sgiliau Cymraeg yn cael eu hymgorffori ar draws llwybrau galwedigaethol ac academaidd.

3.5 Monitro

Mae'r coleg yn cynnal proses fonitro'r Gymraeg fewnol yn flynyddol, fel y cytunwyd arno gan Grŵp Llywio'r Gymraeg a Gweithrediaeth y Coleg. Pwrpas y broses hon yw gwerthuso cydymffurfiaeth â Safonau'r Gymraeg a nodi enghreifftiau o arfer da ar draws y sefydliad. Defnyddir amrywiaeth o ddulliau, gan gynnwys cyfarfodydd â Phenaethiaid Is-adran i adolygu cynnydd, yn ogystal â gweithgareddau "siopwr dirgel" fel ymweliadau, e-byst, a galwadau ffôn i asesu darpariaeth gwasanaethau. Mae'r dulliau hyn yn galluogi'r tîm Cymraeg i dynnu sylw at feysydd cryfder a darparu cymorth wedi'i dargedu lle mae angen datblygiad pellach.

Yn ogystal â'r adolygiad blynyddol hwn, mae gweithredu'r Gymraeg a chadw at Bolisi'r Gymraeg y coleg wedi'u hymgorffori o fewn fframwaith sicrhau ansawdd y coleg. Mae ystyriaethau iaith Gymraeg yn rhan o deithiau cerdded dysgu Wythnos Ansawdd, Grwpiau Ffocws i Ddysgwyr, a Byrddau Adolygu Ansawdd Rhanbarthol, gan sicrhau monitro a gwelliant parhaus drwy gydol y flwyddyn academaidd. Adroddir canlyniadau'r prosesau hyn i Dîm Gweithredol y Coleg a Phenaethiaid Is-adran i lywio cynllunio strategol a gwella'r ddarpariaeth ddwyieithog.

Adroddiad Monitro'r Gymraeg – Mawrth 2025

Yn ystod wythnos 4-8 Mawrth 2025, cynhaliodd Tîm y Gymraeg, mewn cydweithrediad â gwirfoddolwyr allanol, archwiliad monitro cyfrinachol ar draws ardaloedd gwasanaeth dynodedig. Nod yr ymarfer hwn oedd asesu cydymffurfiaeth â safonau'r Gymraeg a gwerthuso ansawdd a chysondeb darparu gwasanaethau dwyieithog.

Cyflwynir canlyniadau'r ymarfer monitro hwn yn y tabl isod. O'i gymharu â'r archwiliad y llynedd, mae'r canlyniadau'n dangos tuedd i fyny cymedrol mewn cydymffurfiaeth gyffredinol, sy'n adlewyrchu

cynnydd mewn rhai meysydd. Fodd bynnag, mae'r canfyddiadau hefyd yn tynnu sylw at agweddau penodol sydd angen eu gwella ymhellach i fodloni rhwymedigaethau statudol a safonau arfer gorau.

Er mwyn mynd i'r afael â'r bylchau hyn, mae mesurau cymorth wedi'u targedu wedi'u gweithredu, gan gynnwys hyfforddiant staff, datblygu adnoddau, a sesiynau cynghori parhaus. Mae'r camau hyn wedi'u cynllunio i gryfhau'r ddarpariaeth gwasanaethau dwyieithog a sicrhau cydymffurfiaeth barhaus.

Mae'n bwysig nodi bod Swyddogion Cydymffurfio Comisiynydd y Gymraeg yn cynnal goruchwyliaeth gydol y flwyddyn o'r holl golegau Addysg Bellach (AB) yng Nghymru, gan ddarparu monitro ac arweiniad parhaus i gynnal egwyddorion Safonau'r Gymraeg.	Welsh/ Cymraeg	Bilingual/ Dwyieithog	English/ Saesneg	Total /Cyfanswm
E- mails/ E-Bost	7 58.3%	4 33.3%	1 8.3%	12
Phone/ Ffôn	6 75%	1 12.5%	1 12.5%	8
Visits/ ymweliadau	5 83.3%	1 16.7%		6
Welsh in The Classroom Cymraeg yn yr dosbarth	2	10	2	14
Tik Tok		4		4
Facebook		11 100%		11
Instagram		11 100%		11
Full Total/ Cyfanswm Llawn	20	31	4	66

Tabl 1: Canlyniadau'r Ymarfer Monitro, Mawrth 2025

1. Cydymffurfio

4.1 Cydymffurfio â Safonau Cyflenwi Gwasanaethau

Trosolwg

Mae'r coleg wedi mabwysiadu dull strwythuredig i sicrhau cydymffurfiaeth lawn â Safonau'r Gymraeg ym mhob maes darparu gwasanaethau. Mae'r fenter hon yn adlewyrchu ein hymrwymiad i ymgorffori dwyieithrwydd mewn arferion bob dydd a bodloni rhwymedigaethau statudol.

Hyfforddiant ac Ymwybyddiaeth

- Staff presennol: Mae'r holl staff presennol wedi cwblhau hyfforddiant gorfodol sy'n canolbwyntio ar godi ymwybyddiaeth o Safonau'r Gymraeg ac egluro'r disgwyliadau ar gyfer darparu gwasanaethau.
- Staff Newydd: Mae hyfforddiant Safonau'r Gymraeg wedi'i integreiddio i'r rhaglen sefydlu, gan sicrhau bod pob gweithiwr newydd yn deall eu cyfrifoldebau o'r cychwyn cyntaf.

Canllawiau ac Adnoddau

- Staff Unigol: Mae pob aelod o staff yn derbyn Pecyn Canllawiau Safonau'r Gymraeg, sy'n cynnwys gofynion cydymffurfio ac enghreifftiau ymarferol o arfer gorau
- Rheolwyr a Phenaethiaid Is-adran: Mae Canllaw Rheolwr pwrpasol yn cefnogi arweinyddiaeth wrth hyrwyddo arfer da, monitro cydymffurfiaeth, a meithrin diwylliant dwyieithog o fewn timau.
- Hygyrchedd: Mae'r holl ddeunyddiau canllaw ar gael ar fewnwyd staff ac wedi'u storio ar bob bwrdd gwaith staff o dan adran Safonau'r Gymraeg i'w gyfeirio'n gyflym.

Dysgu Digidol

- Lansiwyd cwrs ar-lein rhyngweithiol ar Safonau'r Gymraeg yn ystod blwyddyn academiaidd 2024/25. Mae'r cwrs hwn yn orfodol i'r holl staff ac yn gwasanaethu fel offeryn gloywi i atgyfnerthu dealltwriaeth a chydymffurfiaeth.

Memo Dydd Llun

Mae'r Memo Dydd Llun yn gyfathrebu dwyieithog wythnosol a gyhoeddir gan Bennaeth y Coleg i'r holl staff. Ei brif bwrpas yw darparu diweddariadau hanfodol ar gyfer yr wythnos sydd i ddod, rhannu gwybodaeth weithredol allweddol, ac amlygu datblygiadau cadarnhaol ar draws y coleg. Mae pob rhifyn yn cynnwys adran bwrpasol ar faterion Cymraeg, sy'n cynnig diweddariadau, arweiniad, a

chyfleoedd i staff wella eu sgiliau iaith. Mae'r adran hon hefyd yn hyrwyddo digwyddiadau Cymraeg a dathliadau diwylliannol sydd ar ddod, megis Dydd Gŵyl Dewi, Diwrnod Shwmae Su'mae, a mentrau eraill sydd wedi'u cynllunio i annog staff i gyfranogiad ac ymgysylltu â'r Gymraeg.

Yn ogystal â darparu gwybodaeth, mae'r Memo Dydd Llun yn cydnabod ac yn dathlu cyflawniadau staff wrth ddatblygu a defnyddio'r Gymraeg o fewn eu rolau. Drwy arddangos straeon llwyddiant a hyrwyddo digwyddiadau, mae'r memo yn atgyfnerthu ymrwymiad y coleg i feithrin diwylliant dwyieithog cadarnhaol a sicrhau cydymffurfiaeth â Safonau'r Gymraeg. Mae'r dull hwn nid yn unig yn cefnogi rhwymedigaethau statudol ond hefyd yn cryfhau gwelededd a gwerth y Gymraeg yng nghymuned y coleg.

4.2 Sut mae'r coleg yn cydymffurfio â'r Safonau Lluio Polisi

Mae'r coleg yn sicrhau bod yr holl bolisiau yn cadw at y canllawiau llunio polisiau sefydledig a'r gweithdrefnau Asesiad Effaith Cydraddoldeb (AEC). Fel rhan o'r broses hon, mae pob ffurflen AEC yn cynnwys adran benodol sy'n gofyn am ystyried yr iaith Gymraeg, gan asesu'n benodol yr effaith bosibl y gall unrhyw bolisi neu adolygiad newydd ei chael ar ei defnydd a'i gwelededd. Mae hyn yn sicrhau bod y Gymraeg wedi'i hymgorffori fel elfen graidd wrth ddatblygu ac adolygu polisi.

Yn ogystal, mae'r coleg yn gwarantu bod yr holl bolisiau ar gael yn y Gymraeg a'r Saesneg. Mae'r ddarpariaeth ddwyieithog hon wedi'i nodi'n glir ar dudalen flaen pob dogfen bolisi, gan atgyfnerthu hygyrchedd a chydymffurfiaeth â Safonau'r Gymraeg. Drwy integreiddio'r mesurau hyn i'r broses o lunio polisiau, mae'r coleg yn dangos ei ymrwymiad i hyrwyddo cydraddoldeb, diogelu hawliau ieithyddol, a chefnogi'r twf a'r defnydd parhaus o'r Gymraeg o fewn ei weithrediadau.

4.3 Sut mae'r coleg yn cydymffurfio â'r Safonau Gweithredol

Mae gan y coleg bolisi cynhwysfawr sy'n llywodraethu'r defnydd o'r Gymraeg, sy'n sail i'w ymrwymiad i hyrwyddo dwyieithrwydd a bodloni gofynion statudol. Yn ogystal â hyn, mae holl bolisiau'r coleg ar gael yn y Gymraeg a'r Saesneg a gellir eu cyrchu drwy'r Porth Staff, Porth Myfyrwyr, a Gwefan y Coleg. Mae hyn yn sicrhau tryloywder a hygyrchedd cyfartal i bob rhanddeiliaid.

Er mwyn cefnogi dewis iaith a chynhwysiant ymhellach, gall staff a dysgwyr nodi eu dewis iaith trwy systemau'r coleg. Mae staff yn cofnodi eu dewis iaith trwy'r platfform AD, iTrent, tra bod dysgwyr yn dewis eu dewis iaith yn ystod y broses dderbyn a chofrestru drwy'r system EBS. Mae'r mesurau hyn yn sicrhau y gellir teilwra cyfathrebu a dogfennaeth yn briodol, gan atgyfnerthu ymroddiad y coleg i ddarparu profiad cwbl ddwyieithog.

4.4 Recriwtio

Yn ystod blwyddyn academiaidd 2024/2025, hysbysebodd y Coleg 27 swydd, yn fewnol ac yn allanol. O'r rhain, roedd 25 o swyddi yn rhestru'r Gymraeg fel sgil ddymunol, tra bod 2 swydd yn gofyn am Gymraeg fel sgil hanfodol.

Cyfran y swyddi a llenwyd gan siaradwyr Cymraeg oedd 11.11%, sy'n gynydd bach o 10.71% yn y flwyddyn academiaidd flaenorol. Mae hyn yn dangos cynnydd parhaus o ran ymgorffori sgiliau Cymraeg yng ngweithlu'r Coleg.

4.5 Sgiliau iaith Gymraeg gweithwyr

Mae Tabl 2 isod yn dangos nifer a chanran y staff academiaidd sy'n gallu addysgu drwy gyfrwng y Gymraeg, wedi'u rhannu yn ôl Is-adran. Mae cyfran y staff sydd â'r gallu hwn wedi dangos cynnydd cyson dros y blynyddoedd diwethaf, gan godi o 4.3% yn 2021/22 i 8.1% yn 2022/23, 8% yn 2023/24, a chyrraedd 11.76% ym mlwyddyn academiaidd 2024/25. Mae'r duedd gynyddol hon yn adlewyrchu ymrwymiad parhaus y Coleg i ehangu'r ddarpariaeth cyfrwng Cymraeg a chefnogi addysg ddwyieithog.

Adran/Cyfadrn	Rhifau	Addysgu drwy gyfrwng y Gymraeg mewn %
Busnes	12	8.33%
Gofal Plant	6	50%
Iechyd a Gofal Cymdeithasol	8	25%
Diwydiannau Creadigol	11	9.10%
Chwaraeon	6	33.33%
Gwasanaethau Cyhoeddus	5	40%
AMBE	23	4.34%%
Mathemateg, Gwyddoniaeth a TGCh	18	5.55%
Gwallt a Harddwch	10	0%
Dyniaethau / Cymraeg	19	15.78%
ILS	8	0%
Cyfanswm	136	11.76%

Mae tabl 3 isod yn manylu ar nifer a chanran y staff gweinyddol sy'n gallu siarad Cymraeg yn ôl adran gymorth. Mae hyn yn cymharu â 14.29% yn 2023-2024 ac mae'n tynnu sylw at yr hyfforddiant parhaus sy'n cael ei gynnal a'r effaith gadarnhaol y mae'r hyfforddiant hwn yn ei chael ar sgiliau Cymraeg staff.

Adran	Cyfanswm nifer y staff yn yr adran	Siaradwr Cymraeg a sgiliau Cymraeg rhagorol	Canran siaradwyr Cymraeg (o gyfanswm nifer y staff)
Uwch Dîm Rheoli	8	0	0%
Marchnata/Mynediad/Ymholiadau	6	1	16.6%
Man Dysgu/lles	18	4	22.22%
Ystadau a Seilwaith	16	0	0%
Cofnod Myfyrwyr	9	1	11.11%
Cyllid Myfyrwyr	7	1	14.29%
PLA/Cyflogadwyedd	5	0	0%
Tîm y Gymraeg	10	10	100%
Cyfanswm	79	17	21.51%

4.6 Nifer a chanran y staff sy'n mynychu hyfforddiant Cymraeg

Yn ystod blwyddyn academiaidd 2024/2025, cwblhaodd 110 o staff academiaidd gwrs hyfforddi gyda'r nod o wella eu sgiliau Cymraeg, sy'n cynrychioli 91.8% o gyfanswm y gweithlu academiaidd. Mae hyn yn gynydd o 1.8% o'i gymharu â'r flwyddyn academiaidd flaenorol, gan adlewyrchu ymrwymiad parhaus y Coleg i wella gallu dwyieithog ymhlith staff.

4.7 Nifer y staff sy'n gwisgo bathodyn sy'n nodi a yw'r aelod staff hwnnw'n siarad Cymraeg neu'n ddysgwr

Mae llinynnau Cymraeg gwaith yn cael eu dosbarthu gan Swyddog y Gymraeg i staff sydd wedi nodi eu bod naill ai'n siaradwyr Cymraeg rhugl neu'n ddysgwyr Cymraeg. Mae'r llinynnau hyn wedi profi i fod yn offeryn effeithiol ar gyfer hyrwyddo gwelededd a hyder, gan alluogi staff a dysgwyr i adnabod siaradwyr Cymraeg ar draws y coleg yn hawdd.

Yn ystod blwyddyn academiaidd 2024/2025, roedd 17 aelod o staff yn gwisgo'r llinyn 'Cymraeg Rhugl', tra bod 15 aelod o staff yn arddangos llinyn 'Dysgwr Cymraeg' yn falch o falch, gan ddangos ymrwymiad y coleg i greu amgylchedd dwyieithog cefnogol.

4.8 Nifer y Cwynion a dderbyniwyd

Mae cwynion sy'n ymwneud â'r Gymraeg, neu unrhyw agwedd ar gydymffurfio â Safonau'r Gymraeg, yn cael eu rheoli yn unol â Pholisi Cwynion a Phryderon y Coleg. Yn ystod blwyddyn academiaidd 2024/2025, ni dderbyniwyd unrhyw gwynion ffurfiol mewn perthynas â'r Gymraeg na Safonau'r Gymraeg.

Mae Polisi a Gweithdrefn Cwynion y Coleg ar gael i'r cyhoedd ar ein gwefan er mwyn cyfeirio.

Rhagor o Wybodaeth

Os oes gennych unrhyw ymholiadau ynglŷn â'r Adroddiad Blynyddol hwn neu gydymffurfiaeth y Coleg â Safonau'r Gymraeg, cysylltwch â:

Lynwen Harrington
Y Coleg Merthyr Tudful,
Rhodfa'r Coleg,
Merthyr Tudful,
CF48 1AR

l.harrington@merthyr.ac.uk